

Leiðbeiningar til læknis við slysa sjálfsinndælingu af fiskabóluefni

TIL LÆKNIS

ASkjótt viðbragð er mikilvægt til að koma í veg fyrir varanlegar skemmdir. Sjálfsinndæling með fiskabóluefni, jafnvel í litlu magni, getur valdið miklum verkjum, bólgu og í sjaldgæfum tilfellum vefjadrepi, sem getur í einstaka tilfellum leitt til fingurmissis. Læknir ætti tafarlaust að meta svæðið sem um ræðir og ef þörf krefur, skera í og skola stungustað.

HALDA ÁFRAM >>

FYRSTA HJÁLP – VERKLAGSREGLUR

1 Bráðamat

Svæðið sem um ræðir þarf að skoða strax af heilbrigðisstarfsmanni með sérfræðipekkingu í skurðlækningum.

2 Áhættumat fyrir aðgerð

Ítarlegt mat skurðlæknis skal fara fram áður en skurðaðgerð er framkvæmd.

3 Opnun og hreinsun

Ef bóluefni hefur verið sprautað, sérstaklega í fingur eða mjúkvefi, þarf að opna svæðið og tæma það með skurðaðgerð.

4 Yfirborðsskrámur

Ef nál hefur aðeins rispað húðina án innsprautunar, getur staðbundin bólga myndast. Læknir þarf að meta og ákveða viðeigandi meðferð.

5 Eftirfylgni

Sjúklingur skal fylgjast vel með aðgerðarsvæði eftir aðgerð til að meta þörf á frekari meðhöndlun.

HALDA ÁFRAM >>

INNIHALD BÓLUEFNIS OG ÁHÆTTA

Olíubundin fiskabóluefni innihalda

- Formalín-óvirkjaðar bakteríu-/veiruantigena.
- Paraffinolíu sem hjálparefni.

Venjulegur skammtur: 0,025–0,1 ml, oftast sprautað í kviðarhol fisks. Við óviljandi sjálfsinndælingu getur sá sem framkvæmir bólusetningu fengið allan skammtinn sprautaðan, oftast í hönd eða fingur.

HALDA ÁFRAM >>

ALVARLEGAR AFLEIÐINGAR

- **Hætta á vefjadrepi og fingurmissi:** Paraffinolia getur valdið alvarlegum vefjaskemmdum. Skurðaðgerð (skera í og skola) er nauðsynleg.
- **Líkamleg einkenni:** Staðbundnir verkir, bjúgur, eitlabólga í handlegg, hiti, ógleði og uppköst.
- **Ofnæmislost (sjaldgæft):** Meðhöndla skal strax samkvæmt stöðluðum leiðbeiningum. Öll tilfelli þar sem grunur leikur á ofnæmislosti skal rannsaka og tilkynna.

Athugið: Ekki er nægilegt að meðhöndla eingöngu með sýkla- og bólgueyðandi lyfjum. Stífkramprasprauta er ekki nauðsynleg.

Mat skurðlækni er óhjákvæmilegt.

MUNIÐ!

Undantekningalaust er þörf á sérfræðingi í skurðlækningum samstundis, til að meta þörf á meðhöndlun, þegar starfsmaður lendir í að sprauta sig fyrir slysi með fiskabóluefni.